

СТРАТЕГИЈСКО-БЕЗБЕДНОСНИ ТРЕНДОВИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ ДО 2020. ГОДИНЕ

Издавач
МЕДИЈА ЦЕНТАР „ОДБРАНА“

Библиотека „Војна књига“
Књига бр. 1980

За издавача
Директор
Стевица С. Карапанџин, пуковник

Руководилац пројекта
Др Катарина Штрбац, пуковник

Аутори:
Др Катарина Штрбац, пуковник
Др Станислав Стојановић
Др Милован Суботић, мајор
Мр Бранислав Милосављевић, потпуковник
Сц. Вељко Благојевић, потпуковник
Мр Милош Миленковић, капетан
Др Јасминка Симић (спољни сарадник)

Рецензенти
Проф. др Предраг Симић
Проф. др Драган Симић
Проф. др Божидар Форца

Главни уредник
Драгана Марковић

Уредник
Мр Снежана Ђокић

Главни графички уредник
Горан Јањић, дипл. инж

Ликовно-графички уредник
Мр Небојша Кујунџић

Језичка редакција и коректура
Агенција „ОН“

Тираж
300

Штампа
Војна штампарија
Ресавска 40б, Београд

ISBN 978-86-335-0482-9

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ПОЛИТИКУ ОДБРАНЕ
Институт за стратегијска истраживања

Група аутора

Стратегијско-безбедносни трендови у Југоисточној Европи до 2020. године

Београд
2015

САДРЖАЈ

УВОД	7
I ДЕО	
ЕВРОПСКА УНИЈА У МУЛТИПОЛАРНОМ СВЕТУ	13
ОДНОСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СА ДРЖАВАМА	
Од утицаја на глобалне међународне токове	17
Односи Европске уније и Сједињених Америчких Држава.....	17
Односи Европске уније и Руске Федерације	24
Односи Европске уније и Кине	33
Односи ЕУ и држава БРИКС.....	44
Односи Европске уније и Индије.....	45
Односи Европске уније и Бразила.....	46
Односи Европске уније и Јужноафричке Републике.....	47
ОДНОСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СА НАДДРЖАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	
У области безбедности и одбране	49
Односи Европске уније и Уједињених нација	49
Односи Европске уније и НАТО.....	55
Односи Европске уније и ОЕБС.....	60
Односи Европске уније и Савета Европе	62
ДОМЕТИ ГЛОБАЛНЕ МОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	65
II ДЕО	
ЕНЕРГЕТСКА БЕЗБЕДНОСТ КАО ФАКТОР	
ГЕОПОЛИТИЧКОГ ПРЕГРУПИСАВАЊА	71
ОПШТА РАЗМАТРАЊА О ЕНЕРГЕТСКОЈ БЕЗБЕДНОСТИ.....	73
Стратегијска димензија енергетске безбедности	76
Политичка димензија енергетске безбедности	78
Војна димензија енергетске безбедности	80
ГЛОБАЛНО ТРЖИШТЕ ЕНЕРГЕНата	84
Светско тржиште нафте	85
Светско тржиште природног гаса	92
Светско тржиште угља	95
ЕНЕРГЕТСКА БЕЗБЕДНОСТ ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ	98
Положај региона на енергетској мапи Евроазије	98
„Енергетска офанзива“ Руске Федерације у Југоисточној Европи	101
Украјинска криза и ново прегруписавање.....	105
ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА ДОГАЂАЈА	110

III ДЕО	
ИНТЕРЕСИ ТУРСКЕ И НЕМАЧКЕ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ	113
ТУРСКА НА БАЛКАНУ.....	117
Модерна Турска	119
Турски спољнополитички активизам на Западном Балкану	121
Трилатерални балкански самит.....	124
Економска сарадња Турске и Балкана	126
Економска сарадња Србије и Турске.....	130
Турска – нова стратешка енергетска раскрсница	131
2. НЕМАЧКА НА БАЛКАНУ.....	134
Модерна Немачка.....	138
Билатерална сарадња Немачке и земаља Западног Балкана.....	140
Партнерство Србије и Немачке	144
ДУНАВ ИЛИ КОРИДОР 7 – МОСТ ИЗМЕЂУ ИСТОКА И ЗАПАДА	145
Историјат пловидбеног режима на Дунаву	146
Дунав – актер регионалне сарадње	148
ПЕРСПЕКТИВЕ УТИЦАЈА НЕМАЧКЕ И ТУРСКЕ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ.....	150
IV ДЕО	
ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА ХЕЛЕНСКО-ИЗРАЕЛСКОГ САВЕЗА КАО ИНСТРУМЕНТА ОГРАНИЧАВАЊА СПОЉНОПОЛИТИЧКИХ АМБИЦИЈА ТУРСКЕ.....	153
ХЕЛЕНСКО –ТУРСКИ ОДНОСИ	153
Историјски аспекти и уводна разматрања.....	153
Константе у политици Грчке и Кипра према Турској	159
Савремени трендови на унутрашњополитичком и међународном плану	163
Перспективе развоја догађаја до 2020. године	169
ИЗРАЕЛСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ	171
Историјска разматрања	171
Константе у политици Израела према Турској	175
Савремени трендови на унутрашњополитичком и међународном плану	178
Перспективе развоја догађаја до 2020. године	183
ПЕРСПЕКТИВЕ ХЕЛЕНСКО-ИЗРАЕЛСКОГ САВЕЗА.....	186
Кључни узроци стварања савеза	186
Области заједничког деловања и методи њиховог остваривања	189
Ставови кључних центара светске моћи према потенцијалном савезу	190
Процена домаћаја потенцијалног хеленско-израелског савеза	192
Реперкусије могућег савеза на регион Балкана.....	193
ЗАКЉУЧАК	197
ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА	205

МЕДИЈА ЦЕНТАР „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
e-mail:medijacentar@mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Продаја
011/3201–995
e-mail: komercijala@odbrana.mod.gov.rs

Књижара
Београд, Васе Чарапића 22
Тел. 011/2184–925

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

СТРАТЕГИЈСКО-безбедносни трендови у Југоисточној Европи до 2020. године / група аутора. – Београд : Медија центар „Одбрана”, 2015 (Београд : Војна штампарија). „ 215 стр. ; илустр. ; 24 см. – (Библиотека Војна књига ; књ. бр. 1980)

Тираж 300. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Библиографија: стр. 209-215.

ISBN 978-86-335-0482-9

1. Штрбац, Катарина, 1964- [автор] 2. Стојановић, Станислав [автор] 3. Суботић, Милован [автор] 4. Милосављевић, Бранислав [автор] 5. Благојевић, Вељко [автор] 6. Миленковић, Милош [автор] 7. Симић, Јасминка [автор]
а) Безбедносни систем б) Безбедност (политика) с) Међународни односи
COBISS.SR-ID 218277644